

Conclusies Heidag 23 mei 2018

Samenwerking tussen bewoners en gemeente

Inleiding

Een goede samenwerking tussen bewoners en gemeente draagt bij aan de kwaliteit van het bestuur omdat gebruik wordt gemaakt van lokale ervaringskennis van bewoners. Daarbij kan ook het draagvlak voor beleid en plannen toenemen, omdat deze in samenspraak zijn ontwikkeld. Op 23 mei hebben raad en college van De Fryske Marren op de Heidag in Nieuw Allardsoog gesproken over de verschillende aspecten die van belang zijn bij een goede samenwerking tussen gemeente en bewoners. Hierbij vormden zijn de resultaten van het Democratie Testlab (juli 2017 – maart 2018) het uitgangspunt voor de discussie. De ambities op het gebied van lokale democratie zijn verankerd in de Raadsagenda 2018-2022.

Op basis van de discussie van 23 mei is geconstateerd dat er bij raad en college breed draagvlak bestaat voor de volgende afspraken.

1 . Beter benutten van de kennis van bewoners

Op dit moment kunnen bewoners vaak pas inspreken als de plannen al rijp voor een besluit zijn. De communicatie van de gemeente over aankomende plannen moet daarom verbeterd worden. Het voorstel is om een Jaarplan te maken, waarin een aantal grotere thema's wordt benoemd waarbij bewoners de mogelijkheid wordt geboden om mee te denken vóórdát de plannen gemaakt worden. Bewoners kunnen zich dan in een vroeg stadium aanmelden om mee te denken. Het Jaarplan wordt via alle beschikbare kanalen gecommuniceerd, zodat inwoners, betrokkenen, deskundigen etc. kunnen reageren en een denktank kunnen vormen om vooraf over het onderwerp mee te praten en hun specifieke kennis of ervaring in te brengen.

- Ontwikkelen van een Jaarplan, waarbij helder is wanneer over welke thema's met bewoners wordt gesproken en wanneer de politieke besluitvorming plaatsvindt.
- Samenstellen van een Kennisbank annex Denktank. Bewoners kunnen zich opgeven rond welke thema's zij kennis of ideeën willen inbrengen.
- Benoemen van 3 tot 5 grote thema's, waarover in de komende raadsperiode een dialoog met bewoners georganiseerd zal gaan worden.
- Benutten van het Digitaal Bewonerspanel dat periodiek geconsulteerd zal worden rond verschillende thema's.
- Afhankelijk van de aard van het thema kan gekozen worden voor bijeenkomsten op lokatie, voor belrondes, of andere instrumenten.
- De jongerenambassadeur kan een rol spelen bij de verbinding over thema's gericht op verschillende groepen jongeren.
- Belangrijk aspect is het verwachtingenmanagement: wat gebeurt er met inspraak/meedenken/meedoen? Wie beslist en op basis waarvan?

2 . Stimuleren van Bewonersinitiatieven

Voor de gemeente De Fryske Marren is het zaak om initiatieven die via de dorpen of bewonersinitiatieven worden ingebracht serieus te nemen en te bedenken hoe met dergelijke initiatieven kan worden omgegaan. Het moet voor iedereen eenvoudig zijn om een initiatief in te dienen. Onderdeel daarvan is het maken van een leidraad voor mensen die vanuit de samenleving of samen met de gemeente een initiatief willen ontwikkelen.

- Benoemen van enkele maatschappelijke thema's door gemeenteraad en college in De Fryske Marren waar initiatieven uit de samenleving (meer dan) welkom zijn.
- Leidraad voor initiatiefnemers. Een handzame opzet van 1 of 2 A4 waarbij initiatiefnemers informatie krijgen over aanpak, ambtelijke bijstand, tijdpad en mogelijke financiële ondersteuning.
- Benoemen ambtelijk aanspreekpunt/scharnier. Een ambtelijk contactpersoon of groep met als inzet en basishouding: hoe kunnen we dit mogelijk maken? Slim schakelen met collegeleden, raadsleden en andere ambtenaren.
- Aanjaagbudget voor maatschappelijke initiatieven. Veel gemeenten stellen een budget ter beschikking om maatschappelijke initiatieven te stimuleren en een eerste steun in de rug te geven. Voor DFM zou gedacht kunnen worden aan een (relatief bescheiden) startbudget van € 50.000,- in 2019.

3 . Dorpsbelangen en samenwerking

De dorpsbelangen hebben een behoefte om met elkaar samen te werken en van elkaar te leren. Bij grotere onderwerpen die de dorpen of zelfs de gemeente overstijgen kunnen plaatselijk belangen gezamenlijk optrekken met elkaar (bv aanvliegroutes Vliegveld Lelystad). Initieer als gemeente één of twee bijeenkomst met alle Plaatselijk Belang- en wijkverenigingen in de gemeente, waarna de ontstane contacten hun eigen weg zullen kunnen gaan rond specifieke thema's, eventueel met een incidentele handreiking van de gemeente.

- Enquête uitzetten naar behoeften. Startbijeenkomst met plaatselijk belangen, inventariseren behoeften, maken vervolgafspraken.
- Inzet van dorpencoördinatoren en/of mediators. Fysieke of digitale uitwisseling rond deelthema's.
- Digitale thermometer kernen, aanbieden digitale omgeving voor het raadplegen van achterbannen in de verschillende kernen.

4 . Dienstverlening – wegwijsfunctionaris

Bewoners worden zo goed mogelijk geholpen door de gemeente. Toch gaat er af en toe iets mis: de burger wordt dan niet op een adequate manier geholpen. Ook weet men niet altijd de weg in de gemeente. Benoem als experiment een functionaris die gevraagd en ongevraagd meehelpt en meedenkt bij het contact van inwoners of belanghebbenden met de gemeente en andersom: bij (vastgelopen) contact ambtenaar-inwoner/belanghebbende. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende elementen om nader uit te werken:

- Benoem een vast contactpersoon en aanspreekpunt bij de gemeente, met als opdracht het vroegtijdig signaleren van problemen en het oplossen van klachten.
- Experimenten met inzet Informele Aanpak bij bijvoorbeeld bezwaarschriften, beroepsprocedures en/of Wob-verzoeken (vergl. aanpak in het programma Prettig Contact met de Overheid van het ministerie van BZK).
- In het geval van langdurige conflicten bemiddeling door een 'Trusted third party'.

5 . Communicatie gemeente

De Fryske Marren is een jonge fusiegemeente met 50.000 inwoners en 51 kernen, in oppervlakte de vier-na-grootste gemeente van Nederland. Dit stelt bijzondere eisen aan de gemeentelijke communicatie. De zichtbaarheid en in het verlengde daarvan de aanspreekbaarheid van college en raad is in een dergelijke context niet vanzelfsprekend. De komende jaren zal gewerkt worden aan een verdere verbetering van de communicatie langs verschillende sporen:

- Zichtbaarheid college en raad verbeteren. Presenteren wie de raad is en wat de raad doet. Uitbouw 'Gast van de raad'.
- De contacten met de kernen en plaatselijk belang zullen worden versterkt. Raad en college en dorpencoördinatoren stemmen dit met elkaar af.
- De komende periode zullen de mogelijkheden van informatievoorziening en communicatie via o.a. "Groot Fryske Marren" uitgebouwd worden.

Bovenstaande afspraken en de naleving ervan zullen periodiek via het fractievoorzittersoverleg aan de orde gesteld worden. In de Raadsagenda 2018-2022 is afgesproken dat er een (tussen)evaluatie plaatsvindt van de resultaten.